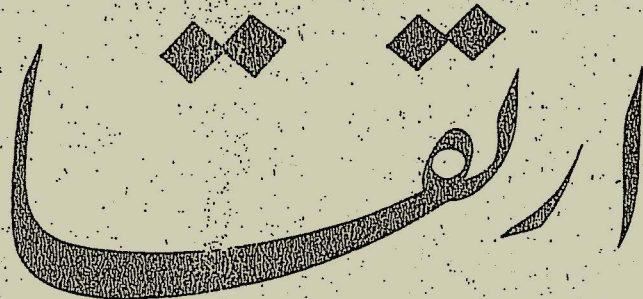

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ایچون بر سنه لاک آبوله سی ۳۲
غروشدور پوسته بولی مقبولدر
صحافی بالجله ارباب قله آچقدور هر الی قلم
موتان یازده ییلیر مرکز ی باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدور

ادبیات • فنون عسکریه و بحریه •
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور ناقله و اکلیله لی فقراندن
باحث مصور جریده در هر نوع خصوصیات
ایچون غرضت نك مدیریت طاهر بک صراجه ت اولنور

Journal illustré IRTIKA

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

طشره ده نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

شمس دیک جمعه کونلری تشر اولنور

استانبولده نسخه سی : ۱۰ پاره یه در

وقوع بولور . يوكسك بر درجه حرارت اېصال
ايدىلن محصولات از سمواردر .
توتون كوللى غايته قلويدر ، پوتاسيوم
املاحى بولنك ايجروسنده فحيميت حالتده
قالير .
توتون صامى دنياك هر طرفنده باشقه
باشقه در .

ميسعود رمزى

◎◎◎◎◎

سبزه باغچه لرنك عمليات مهمه سى

بوندن اولكى مقاله مزده باغچوانلغه
عائد (نفوس) ، (تخم زرى) (نباتاتك
يرلرنى دكشديرمك) عملياتندن بحث
اولنشىدى بومسحده دخی (آرتلامه عملياتى)
(چاپه عملياتى) ، (باغچه لرنك صولامى) ،
(كوبره يتاقلرنك تشكىلى) ، ماده لرنه دائر
معلومات محمله اعطا اولمشدر .

(آرتلامه عملياتى)

آرتلامه عملياتى سبزه زراعتك عمليات
مهمه سندنر . بومسحده مقصد ، مزروعاتك
يانلرنده ، سبزه لرنك بومسسته مانع اوله بيله جك
مضر اولنك يتمسنى منع ايتمكدور . مضر اولنك
كرك ال ايله وكر ك بر آلت واسطه سيله قويا .
زىلور . بومسحده ، هر زمان ، خصوصيله
نباتاتك كننج اولدقلى ائتاده فائده لى اولد .
يغندن لايتقطع اجرا اولنور .

سبزه باغچه سنك يول وكيكلىزى ايجنده
بولنان اولنر ، باغچه طراغى واسطه سيله
تمين لنور . باغچه لرنك اقسامى تفریق ايدن
سندرده آرتلامه عملياتى اجرا اولنور . لکن
طوپراق قورى اولوبده آرتلامه كوچ
اولدقده ، ياغمور ياغدقندن ياخود صولانده
قدن صكره اجرا ايديلور .

(چاپه عملياتى)

چاپه عملياتى دخی آرتلامه عملياتى كى
مساحه جابر اوليان عمليات مهمه دندر .
خصوصيله ياغمور زدن ياخود صولانده صكره
طوپراق سبزه لرنك اولدقده ، بومسحده
زياده فائده ليدر .

چاپه عملياتى ايجانه كوبره عادى چاپه ،
چخال چاپه ايله اجرا اولنور . كوكبره مضر
ويبر مامك ايجون پك زياده دريجه قازيموب ،
فقط هوانك كوكبره قدر نفوذ ايتسنه مساعد
اوله حق ادرجه ده قازيميدر . چاپه عملياتى
طوپراغك درين اقسامنده صويك تاثيراتى
دخی تسهيل ايدر .

چاپه عملياتى ، مضر اولنك ايتسلاشمه
دقت اوله حق صولانده اجرا اولنور .
آرتلامه عملياتى مقامنه قائم اولور . يوشاق
طوپراقلده بومسحده تجمدد و تكررى الزم

واهدر . طوپراق ، كوبره يتاغى ايله مستور
اولدقده ، عمليات مذكوره يه اولان احتياج
آزالور .

(باغچه لرنى صولامق)

معلومدركه سبزه لرنك سرعتله يتشمسنى
تأمين ايتك ايجون ، مزروعاتى صيق صيق
صولامق ، هم فائده لى همده ضروريدر .
بعض سبزه باغچه لرنده سوزكچى قوغه
استعمال اولنور . بعض محلا رده عملياتى
تسهيل ايتك ايجون باغچه دروننده متعدد
صو خزينه سى بولنور . بوحزينه لرن طوپراق
ايجنه كومولش فوجيلردن متشكل اولوب
بورولر واسطه سيله يكدىكرينه اختلاط
وارتباط ايتديرلشدر . كذاك برطوبه ايله
دخی اختلاط ايتديرلديكندن ايتسلاشكى زمان
بردن بره طولدير مق ممكندر .

باغچوانك صو تدارك ايتسنى اصول
مطرده تحتنده جارى دكدر . بعضاً لازم
اولان صويى برقيودن ياخود آقار صودن
اخذ ايتك لزومى واقع اولور . لکن اكثر
زمانلرده ، چاره سز قالدقده ، ال و كوز
اوكنده بولنان صودن استفاده اولنور . مع
هذا اونوميه لم كه صولامق ايجون اك زياده
فائده لى والويرشلى اولنر ياغمور صوليدر .
دها صكره چاي و نهر صولرى ، منبع صولرى
قيو و ظلوبه صولرى دريجه درجه فرقليدر .
اك عادى اولنر ، طورغون صولردر .

قيو صولرنندن استفاده اولنمازدن اول
اوتوع صولرى هوانك درجه حرارتى كسب
ايتك ايجون آجيق هوا ده برائق مناسبدر .
سبزه باغچه لرنى صولامق زمانى ،
موسميره كوبره تخلف ايدر . ياز موسمنده ،
اقتشاملرى صولامق مرجحدر . زيرا
كيجه لرن صويك تجرايمسى جزئى اولديغندن
سبزه لرن اوزون مدت صويك تاثيرى ائتده
قالوزلر . بالعكس ايلك بهار و صوك بهار
موسملرنده صباخلرى صولانور . زيرا
طوپراغه اقشام وقتى صو ويردكده ، حاصل
اولان رطوبت ، نباتاته مضر ايراث
ايده بيلور .

لكنه كى بيوك سبزه لرنى صولامق
ايتسلاشكى زمان ، قوغه نك سوزكچى قسمى
اكثراً قالدريلور كه لزومى مقيدار صويك
سرعتله دوكونسنه مساعد اولور . بوحالده
قوتلى صولامه تعيين اولنور . سوزكچى قسمى
قالديرنلشمزى صولاندينى خالده ، خفيف
صولامه تعيين اولنور .

(كوبره يتاقلرنى)

كوبره يتاقلرنى ، كوبره ييغينلرنندن
عبارتدركه سبزه لرنك يتشمسنى تسريع ايجون
لازم اولان حرارتى نشر ايتكه مستعددر .
اكثراً كوبره يتاقلرنى ات كوبره سندن

يايلوب بوده كستانه ، سكود ، ميشه آغاجى
يتاقلرنى ايله مخلوطدر . تاثيرات نافعده
حاصل ايتديرمك ايجون كوبره يتاقلرنك
حرارتى درجه كفايه ده اولق لازمدر .

كوبره يتاقلرنى ، درجه حرارت لرنه
وشكللرينه كوبره تخلف ايدر كه (عادى كوبره
يتاغى) (چقور ايجنده كوبره يتاغى)
ناملى ايله تفریق اولنور .

عادى كوبره يتاقلرنى طوغريلدن طو-
غريله طوپراق اوزرينه سريلمش كوبره لردن
عبارتدركه . بويتاقلر مستطيل شكلنده يايلور .
يتاقلرنك ابعادينه كنجه ، اوده محافظه لرنى
ايجون استعمال اولنه حق جامكانلرك و جاملى
قياقلرك غدينه كوبره تخلف ايدر . مع هذا
كنيشلكى (۱) متره ۳۳ سانتيمتره ايله (۱)
متره ۷۰ سانتيمتره اره سنده در . وقتا كه
كوبره يتاغى تشكيل اولنق ايجون هنوز
انجلا ايتماش كوبره استعمال اولدقده ،
حرارت متحصله زياده اولور . اونوع يتاقلره
حرارتلى كوبره تسمينه اولنور . بالعكس
كوبره يتاقلرنى تازه كوبره ايله هنوز قاينانغه
باشلاش كوبره مخلوطى اولدقده ، حرارت
متحصله جزئى اولوب اكاده خفيف كوبره
تسميه اولنور .

كوبره يتاغى تشكيل اولنمازدن مقدم ،
يتاق محلى ، درت قازيق واسطه سيله تعيين
اولنوب اطرافنه ايب چكيلور . بعده تازه
كوبره يه قاينامش كوبره قارشديريله رق يابه
دينلن آلت واسطه سيله انتخاب اولنان محلا رده
منتظماً وضع اولنور . هر محله يتاقلرك عين
وضعتنده بولنلرينه ، كنارلرينك عموداً
يوكسكلمسنه دقت واعتنا اولنليدر . يتاقلرك
قالينلىقى (۴۰) سانتيمتره دن (۶۵) سانتيمتره
اره سنده تخلف ايدر . اك كوبره يتاقلرنى
اوزرينه سبزه لرنى محافظه به مخصوص اولان
جاملى قياقلر وضع اولنه حق ايسه تقريباً
(۲۰) سانتيمتره قدر يوكسكلايلوب بعده
دقتله كنارلرى تسويه ايديلور . شايد كوبره نك
رطوبتى درجه كفايه ده دكل ايسه قاينامسنى
تسهيل ايجون صولامق لازم كلور .

چقور ايجنده كوبره يتاقلرنى اك زياده
قاوون زراعتنده استعمال اولنور . بونوع
يتاقلرك عادى كوبره يتاقلرنندن فرقى يوقدر .
زيرا كوبره يتاقلرنى چقور ك زمينى اوزرنده
يوكسكلايلشدر . چقورلر ، على السويه (۱)
متره كنيشلكنده و (۳۳) سانتيمتره
درينلكنده در . كوبره يتاغك مجموع كنيشلكى
حساب متوسطله (۶۵) سانتيمتره در . استعمال
اولنان قاينامش كوبره قسماً اسكى كوبره ايله
مخلوط اولور .

چقور ايجنده كوبره يتاقلرنك برنوعى
دها واردر كه اكابطنى تاثير كوبره يتاغى
دينور . استعمال اولنان كوبره لرن قاينامش

كوبره دن عبارتدركه . بونوع يتاقلرك چقورى
على السويه (۶۰-۵۵) سانتيمتره درينلكنده
در . الاوست قسمنه اسكى كوبره قولمشدر .
قيش دوام ايتديكى مدتجه ، كوبره
يتاقلرنى صوئوقدن محافظه ايتك لازم كلور .
بوده كوبره ياصدينى و كوبره اورتولرى
واسطه سيله اجرا اولنور . كوبره ياصديقلرى
كوبره يتاقلرنى احاطه ايدن اسكى كوبره
يغينلرندن عبارتدر . كوبره اورتولرى كوبره
ياصديقلرندن فرقليدر چونكه يالكين مواد
مركبه سى يكي كوبره دن عبارتدر . صكره كيلر
اولكيلره مرجح اولوب زيرا نشر ايتديكلرنى
حرارت ، كوبره يتاقلرنى صوئوقميدن
منع ايدر .

سابق اورمان و معادن اداره عموميه سى باش كاتى :

سرگز اور پايان

◎◎◎◎◎

مصاحبه فیه

— قارداشم على شادى بكه —

آرسنيك تركيى — جسم بسيطو مركب —
وحدت ماده — غربى آوستراليا ده آلتون
معدنلى — بر معدنلرك استخر اچنده كى صعوبت —
علم بودنك اصول تغديه و حفظ الصحه سى .

يكن جزيرانده ، دو قور اولوب يه نك چيقار مقدمه
اولدينى *Revue générale des sciences* «
نام جريده فنيه ده شمدى يه قدر امثالى نامسبوق
وانتظارى بعيد بر مقاله درج ايدلشدى .
بوراده ، آوستريا و مجارستانك استريا ايالتى
داخنده كى ماربورغ شهرى دارالفنونى
معلملرندن موسيو « فتيقا *Fittica* » نك
براختراع كيميوسى موضوع بحث انجاذ
ايديلوردى . عالم موسى ايله بر فوسفور و آرسنيك
مخلوطى شدتلى بر شخص ايله معامله ايدرك
آرسنيك نظريه سنى ميدانه كتر يوردى .
بويوك ، پك بويوك بر حوادث دكل ؛ چونكه
آرسنيك شمدى يه قدر خفيله بسيط بر جسم
فرض وتلقى ايدلشدى ، بوحالده تأسس
ايدن نظريه سى ، يعنى تركيى ، بسيط اولوب
عادتا مركب بر جسم اولدينى كى محنة فونى
صاره حق براهميتى حائزدر ؛ بوساينه كيميا
تجربه جيلرنجه يكي بر مدار اشتغال و تجارب
ظهور ايتدى . لکن ، شوراسى وار : ارابه
ايديلن نتايجى شك وشبه دن وارسته بر صورتده
قبول ايتك لازمه دنيذر ؟

نظريات جديده نك افاده سنه باقيلرسه
بوخصوصى ، بوماجرى فى تماماً مدافعه يه
صالحدر ؛ زيرا ، فون حاضره « وحدت ماده » قانون
فلسفيسى مع الممنونه قبول ايديلور . كيميائى
عضويه اولدينى كى كيميائى معدنيه دخی
بوخشه عائد اجسام بولونق اقتضا ايدر . بويكون
هر كس بيلور كه اجسام عضويه ساخه جسميه